

Տարեցների արդարադատությունը

Գործողությունների ձեռնարկման ուղեցույց

Ռեսուրսների կառավարման այս ուղեցույցը ստեղծվել է WISE & Healthy Aging-ի կողմից և մասամբ ֆինանսավորվել է Լոս Անջելես քաղաքի և շրջանի տարեցների հարցերով զբաղվող տարածքային գործակալությունների կողմից:

Նշանների ճանաչում

Ֆիզիկական չարաշահում

- Զսպման նշաններ, ինչպես օրինակ պարանի նշաններ դաստակներին
- Վնասվածքի անբացատրելի նշաններ, ինչպես օրինակ կապտուկներ, ծեծի հետքեր, սպիեր, կոտրված ոսկորներ և հոդախախտումներ
- Չափից շատ կամ չափից քիչ դեղորայքի օգտագործում
- Կոտրված ակնոցներ կամ ակնոցի շրջանակ
- Խնամատարի մերժումը՝ թույլ տալու Ձեզ տեսնել այդ անձին միայնակ
- Դեղորայքի չափից շատ օգտագործման կամ դեղերի կանոնավոր ընդունման ակնհայտ ձախողման մասին գեկուցում
- Ֆիզիկական կամ քիմիական զսպման քայլեր՝ ելնելով խնամատարի հարմարավետությունից

Զգացմունքային չարաշահում

- Խնամատարի սպառնացող, անտեսող կամ վերահսկող վարքագիծ, որն անձամբ էք նկատել
- Խնամատարը մեկուսացնում է տարեցին՝ մերժելով այցելուների նրա հետ կապվելու հնարավորությունները՝ փոստով, հեռախոսով և այլն
- Զբոսաշրջության վարքագիծ, ինչպես օրինակ չեղարկում կամ զգոնության փոփոխություններ

Մեռական չարաշահում

- Կրծքերի կամ սեռական օրգանների հատվածում կապտուկներ
- Մեռական ճանապարհով փոխանցվող անբացատրելի հիվանդություններ կամ հեշտոցային կամ հետանցքային անբացատրելի արյունահոսություն
- Ներքնագգեստը պատռված, հետքերով կամ արյունոտ է

Խնամակալների կողմից արհամարանք կամ ինքնասարհամարանք

- Անսովոր քաշի կորուստ, թերսնուցում, ջրազրկում
- Զբուծված ֆիզիկական խնդիրներ, ինչպես օրինակ պառկելավերք
- Ոչ մաքուր ապրուստի պայմաններ՝ կեղտոտվածություն, փայտոջիլներ, կեղտոտ սպիտակեղեն և հագուստ
- Ոչ հիգիենիկ պայմաններ՝ մաքուր կամ համապատասխան հագուստի բացակայություն
- Անապահով ապրուստի պայմաններ (առանց ջեռուցման կամ հոսող ջրի, անսարք էլեկտրական լարեր, հրդեհի վտանգներ)
- Հանրային վայրում տարեց անձին լքելը

Ֆինանսական շահագործում

- Տարեց անձի հաշիվներից նշանակալի կամ չթույլատրված գումարի կանխիկացումներ
- Տարեց անձի ֆինանսական վիճակի կտրուկ փոփոխություններ
- Տանից կորած իրեր կամ կանխիկ գումար
- Կտակների, լիազորագրերի, կոչումների և քաղաքականությունների վերաբերյալ կասկածելի փոփոխություններ
- Տարեց անձի ստորագրության քարտի վրա անունների ավելացում
- Չվճարված վճարներ կամ բժշկական խնամքի բացակայություն, չնայած որ տարեց անձն ունի բավականաչափ գումար դրանք վճարելու համար
- Ֆինանսական գործունեություն, որը տարեց անձը չէր կարող կատարած լինել, ինչպես օրինակ կանխիկացումներ բանկումատից մահճակալին գամված հիվանդ քարտապանի կողմից
- Ոչ անհրաժեշտ ծառայություններ, ապրանքներ կամ բաժանորդագրություններ
- Գումար ծախսելու սովորությունների անսովոր փոփոխություն

Խարդախություններ

- Անընդհատ հեռախոսազանգեր տարբեր հեռախոսահամարներից
- Տարեցը/մեծահասակն անսպասելիորեն գումարի փոխանցում է կատարել
- Վիճակախաղի նամակների մեծ կուտակում
- Տարեցը/մեծահասակը գաղտնի է պահում հարաբերությունները մի անձի հետ, ում նա անձամբ չի հանդիպել

Ռեսուրսներ...

Ընդհանուր տեղեկություններ

- Լոս Անջելես քաղաքի տարեցների հարցերով զբաղվող տեղեկատվության և աջակցության վարչություն՝ **213-482-7252**
- Լոս Անջելեսի շրջանի տարեցների հարցերով զբաղվող տարածքային գործակալություն՝ **800-510-2020**
- Համայնքի և տարեցների ծառայություններով զբաղվող վարչություն՝ **213-738-4004**, www.css.lacounty.gov
- Լոս Անջելեսի շրջանի տեղեկատու և ուղղորդման կառույցի հեռախոսահամար՝ **211**, www.infoline-la.org
- Լոս Անջելես քաղաքի տեղեկատու և ուղղորդման կառույցի հեռախոսահամար՝ **311** կամ այցելեք կայքը՝ www.lacity.org/311-services
- WISE & Healthy Aging-ի տեղեկատու և ուղղորդման կառույցի տարեցների ծառայություններով զբաղվող հեռախոսահամար՝ **310-394-9871**

Իրավաբանական աջակցություն

- Bet Tzedek-ի իրավաբանական ծառայություններ՝ **323-939-0506**, www.bettzedek.org
- Կալիֆոռնիայի նահանգի գլխավոր դատախազ՝ **800-952-5225**, www.ag.ca.gov
- Լոս Անջելեսի իրավաբանական աջակցության հիմնադրամ՝ **800-399-4529**, www.lafla.org
- Լոս Անջելես քաղաքի դատախազության տարեցների չարաշահման հարցերով զբաղվող թեժ գիծ՝ **877-477-3646**
- Լոս Անջելեսի շրջանի փաստաբանների ասոցիացիայի իրավաբանական ուղղորդման և տեղեկատվության Smart Law-ի գրասենյակ՝ **213-243-1525**, www.smartlaw.org
- Լոս Անջելեսի շրջանի շրջանային դատախազության տարեցների չարաշահմամբ զբաղվող վարչություն՝ **213-257-2290**
- Լոս Անջելեսի շրջանի ժառանգության հարցերով զբաղվող պետական կառույց՝ հանրային խնամակալ, հեռ.՝ **213-974-0515**
- CANHR-ի փաստաբանական գրասենյակի հավաստագրված իրավաբանների ուղղորդման ծառայություն՝ **800-474-1116**

Ընտանեկան բռնություն

- Ընտանեկան բռնության ազգային թեժ գծի հեռախոսահամար՝ **800-799-7233**
- Հարավային Կառոլինայի ընտանեկան բռնության թեժ գծի հեռախոսահամար՝ **800-978-3600** (Ջանգախարողները կարող են ստանալ օգնություն 13 լեզվով)
- Հրեա ընտանիքների ընտանեկան բռնության ծրագիր՝ **818-505-0900** (ճգնաժամային գիծ)
- VINE՝ Ջոնիերի տեղեկատվություն և ամենօրյա ծանուցումներ (Լոս Անջելեսի շրջանի շերիֆի գրասենյակի կողմից առաջարկվող ծառայություն՝ ծանուցելու Ձեզ, թե երբ է փոխվելու բանտարկյալի կարգավիճակը), հեռ.՝ **877-846-3452**

Հոգեկան առողջություն

- Լոս Անջելեսի շրջանի հոգեկան առողջության հարցերով զբաղվող վարչություն Տարեց մեծահասակների ծառայությունների ACCESS կենտրոն (Օգնություն ավելորդ իրերի կուտակման կամ այլ հոգեկան առողջության հարցերով)՝ **800-854-7771**
- Ինքնասպանության կանխարգելման կենսական նշանակության ազգային թեժ գիծ՝ **800-273-8255**
- Լոս Անջելեսի հոգատարության թեժ գիծ (հեռախոսային աջակցություն)՝ **855-952-9276**

Ֆինանսական խարդախություն և շահագործում

Վարկային քարտի խարդախություն

Եթե Դուք անձնական տվյալների գողության զոհ եղեք և գանգախարհը կամ խուսափել նման զոհ դառնալուց, կանգնեք այս գործակալություններին, որպես նրանք սառեցնեն Ձեր անունով բացվող նոր հաշի Նան Ձեր վարկային քարտի պատմությանը վերաբերող հարցերը, դիմեք

Experian` 888-397-3742, www.experian.com

Equifax` 800-525-6285, www.equifax.com

TransUnion` 800-680-7289,

Տարեկան անվճար վարկային քարտի քաղվածք.

Պահանջեք Ձեր վարկային քարտի քաղվածքն ան **877-322-8228, www.annualcreditreport.com**

Փոստային խարդախություն

ԱՄՆ-ի Փոստային ծառայության հսկողություն. Զե փոստային խարդախության մասին **877-876-2455,** <http://postalinspectors.uspis.gov>

Հրաժարվեք չպահանջված փոստային նամակներ և նախապես հաստատված վարկային քարտից և ապահովագրական առաջարկներից **888-567-8688**

Direct Marketing Association Inc.

Հեռացրեք քանոնը փոստի և էլփոստի ցուցակներ www.dmachoice.org

Հեռախոսային խարդախություն

Դաշնային առևտրի հանձնաժողով (FTC)

Խարդախություն հեռուստաշուկայի կամ անձնակ տվյալների փրօցով **877-382-4357**

Մի՛ զանգահարեք ռեգիստրատուրա: Պահանջեք, որպեսզի հեռուստաշուկայի աշխատակիցները չզանգահարեն Ձեզ **888-382-1222, www.donotcall.gov**

Համացանցային հանցագործություն/Սպամ

Համացանցային հանցանքերի բողոքների կենտրոն www.ic3.gov

Միջնորդի/Ներդրումային խարդախություն

Կալիֆոռնիայի տարեցների բիզնեսի վերահսկում ընդդեմ ներդրումային խարդախության (SAIF) **Հեռ.՝ 866-275-2677**

Միջնորդների, ներդրումային խորհրդատուների, ֆինանսական պլանավորում իրականացնողների, հիփոթեքային վարկատուների և վճարումներ կատարողների մտահոգությունների հարցերով www.corp.ca.gov

Ֆինանսական ոլորտի կանոնակարգիչ մարմին (FINRA) BrokerCheck: Ստուգեք միջնորդի կամ միջնորդող կառույցի պատմությունը **800-289-9999**

Հաճախորդների խնդիրներ

Կալիֆոռնիայի Սպառողների հարցերով զբաղվող վարչություն: Ստուգեք բժիշկների, բուժքույրերի և այլ առողջապահական հարցերով զբաղվող մասնագետների արտոնագրերը **800-952-5210,** www.dca.ca.gov

Կալիֆոռնիայի ապահովագրության վարչություն. ապահովագրական մտահոգությունների դեպքում **800-927-4357, www.insurance.ca.gov**

Կալիֆոռնիայի անշարժ գույքի վարչություն. Անշարժ գույքի մտահոգությունների դեպքում **213-620-2072,** www.dre.ca.gov

Կալիֆոռնիայի նահանգի կոմունալ հարցերով զբաղվող հանձնաժողով.

Կոմունալ բողոքների դեպքում **800-649-7570,** www.cpuc.ca.gov/puc

Ծառայություն մատուցողների պետական արտոնագրման խորհուրդ

Արտոնագրված և չարտոնագրված ծառայություն մատուցողներին վերաբերող մտահոգություններ **800-321-2752, www.cslb.ca.gov**

Լոս Անջելեսի շրջանի սպառողների և բիզնես հարցերով զբաղվող վարչություն

Տանտերերի/վարձակալների հարցեր, կացության խտրականություն, տան գնորդի խնդիրներ, սպառողների բողոքների դեպքում **800-593-8222,** www.dca.lacounty.gov

Ռեսուրսներ...

Սոցիալական ապահովության ծառայություն

• www.socialsecurity.gov Խարդախության թեժ գիծ՝ **800-269-0271**

Medicare-ի կամ Medi-Cal-ի խարդախություն

• Medicare-ի խարդախության և տարեցների շահագործման հարցերով զբաղվող Կալիֆոռնիայի գլխավոր դատախազության համապատասխան վարչություն՝ **800-722-0432**

Առցանց բողոքի ձևաթուղթ՝ www.ag.ca.gov/bmfea

• Առողջապահական իրավունքների կենտրոն/Կալիֆոռնիայի առողջապահական փաստաբաններ՝ www.cahealthadvocates.org

Առողջության ապահովագրության խորհրդատվության և շահերի պաշտպանության ծրագիր (HICAP)

Medicare-ի և առողջապահական խորհրդատվություն՝ **800-434-0222**

• Medi-Cal-ի խարդախության հարցերով զբաղվող առողջապահական ծառայությունների վարչություն **800-822-6222**

• ԱՄՆ-ի առողջության և սոցիալական օգնության ծառայությունների հարցերով ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԻ թեժ գծի հեռախոսահամար **800-447-8477** Medicare-ին առնչվող խարդախությունը զեկուցելու նպատակով

• Լոս Անջելեսի շրջանի շրջանային դատախազի գոհ-վկա աջակցության վարչություն՝ <http://da.co.la.ca.us> Հեռ.՝ **800-380-3811** կամ **626-927-2500**

• Ageless Alliance՝ <http://agelessalliance.org>

(Միախմբվելով տարեցների չարաշահման դեմ՝ իրազեկվածության, աջակցության և համայնքային ներգրավվածության միջոցով)

Զեկուցում...

Զանգահարեք 911՝ Ոստիկանությանը զեկուցելու տարեցների շահագործման կամ արհամարման դեպքերի մասին ՀԻՄԱ, եթե շահագործումն անհետաձգելի և կյանքին սպառնացող է:

Տարեցների չարաշահման թեժ գիծ՝ **877-477-3646** կամ **800-992-1660**՝ զեկուցելու շահագործման վկայակոչումները, երբ վստահ չեք կամ չգիտեք, թե որտեղ գանգել:

Մեծահասակների պաշտպանության ծառայություններ՝ Լոս Անջելեսի շրջան, հեռ.՝ **888-202-4248**, եթե համայնքում կասկածում եք մեծահասակի չարաշահման վերաբերյալ: Զանգահարեք՝ **213-351-5401**, եթե Լոս Անջելեսի շրջանից դուրս եք գտնվում:

Երկարաժամկետ խնամքի հարցերով զբաղվող մարդու իրավունքների պաշտպան WISE & Healthy Aging-ի գրասենյակում, հեռ.՝ **800-334-9473** և զեկուցե՛ք Լոս Անջելեսի շրջանի գիշերօթիկ ու խնամքի տների, ծերանոցի և տուն ինտերնատում տեղի ունեցող կասկածելի չարաշահման վերաբերյալ: Մարդու իրավունքների նահանգային պաշտպանին արտաժամյա ձգնաժամային թեժ գիծ՝ **800-231-4024**:

Ինչպես պաշտպանել ինքներդ Ձեզ...

Պետք է.

- Ակտիվ կապի մեջ լինել Ձեր տեղական տարեցների հարցերով զբաղվող կենտրոնի հետ: Այն կարող է տեղեկատվության արժեքավոր աղբյուր լինել:
- պլանավորել Ձեր խնամքը ծերանալու հետ մեկտեղ. որոշել հուսալի մարդկանց, ովքեր կարող են աջակցություն տրամադրել, եթե դրա կարիքը լինի:
- Մտուզել Ձեր ֆինանսական միջոցները կանոնավոր կերպով: Լինել չափազանց զգույշ, երբ ընտրում եք «վստահելի» մարդկանց, ովքեր պետք է օգնեն Ձեզ կառավարել Ձեր գործերը, երբ դրա կարիքը լինի:
- Մասնակցել համայնքային գործողություններին: Կամավորությունը հիանալի եղանակ է ուրիշների հետ շփվելու և ընկերներ ձեռք բերելու հարցում: Կամավորության հնարավորությունների համար զանգահարեք WISE & Healthy Aging 310-394-9871 հեռախոսահամարով:

Չպետք է.

- Մի՛ հետաձգեք Ձեր ապագա ֆիզիկական և ֆինանսական կարիքների նախապատրաստումը:
- Մի՛ ընդունեք անձնական խնամք որևէ մեկից սեփականության կամ ակտիվների փոխանակման դիմաց առանց իրավաբանի կամ այլ վստահելի փաստաբանի ներկայության:
- Մի՛ թույլատրեք, որ ուրիշները Ձեր ֆինանսական տվյալները պահեն Ձեզնից:
- Մի՛ տրամադրեք անձնական կամ ֆինանսական տեղեկություններն անձանոթ անձանց, հատկապես հեռախոսով:
- Մի՛ ստորագրեք իրավաբանական փաստաթղթեր, որոնք չեք հասկանում:

WISE & Healthy Aging-ը շահույթ չհետապնդող, սոցիալական ծառայություններ տրամադրող կազմակերպություն է, որը հայտնի է Լոս Անջելեսի ավելի ընդգրկուն տարածքի շրջանակներում՝ տարբեր տեսակի հաճախորդների կարիքների համար նախատեսված համապատասխան նորարարական աջակցության ծառայությունների իր լայն շրջայով:

Մեր առաքելությունն է խթանել արժանապատվությունը և մեծահասակների կյանքի որակն առաջնորդության, շահերի պաշտպանության և բարձրորակ նորարարական ծառայությունների տրամադրման միջոցով:

1527, 4-րդ փողոց, 2-րդ հարկ
Սանտա Մոնիկա, Կալիֆոռնիա 90401
www.wiselandhealthyaging.org
(310) 394-9871